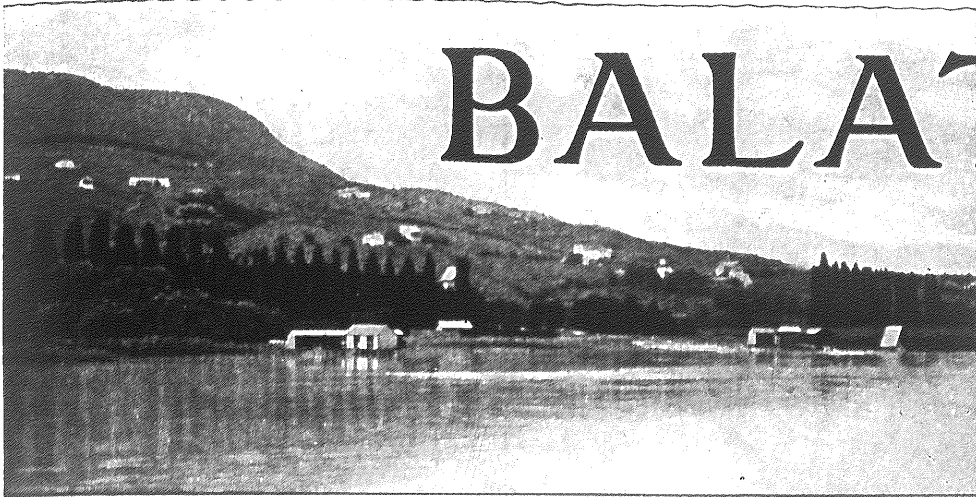

BALATON

A BALATONI
SZÖVETSÉG
HIVATALOS
ÉRTESÍTŐJE

TARTALOM : Az idegenforgalom. — Jelentés a Balatoni Szövetség 1913. évi működéséről. — Választmányi ülésünk és közgyűlésünk. — Mit írtak a Balatonról? — A Balaton körül. — Hivatalos értesítések. — Hirdetések.

Az idegenforgalom.

HA A MŰVELT nagy nemzetek cselekedeteit figyeljük, okvetlen fel kell hogy tűnjön az a körülmény is, hogy mily nagy gondot fordítanak az idegenforgalom erősítésére. A társadalom minden számottevő rétege, de az államhatalom is egyaránt és nagy buzgósággal lépnek sorompóba, hogy a jólétet, vagyonosodást hozó, idegenforgalom fejlődését előmozdítsák.

Mi magyarok ezideig nem igen dicsekedhettünk azzal, hogy valami sokat tettünk volna az idegenforgalomnak felénk irányítása érdekében. Ellenkezőleg minden törekvésünk abban összpontosult, hogy : — csak kifelé ebből az országból ! Az iskolai kirándulások nem oda irányultak, hogy a növényekkel előbb azt ismertessük meg, ami kincsünk van, hanem az volt a legfőbb cél, hogy a magyar diákcsoportok Velence, Róma, Nápoly nevezetességeiben gyönyörködjenek. Nagyon kevesen gondoltak a szép hazai tájakra és csak akkor látták meg a Balatont, ha a déli parton végig robogott a vonat, de arra bizony már senki nem gondolt, hogy ki is kellene szállni és közelebbről bemutatni a pompás, szép, történeti emlékekben gazdag magyar vidéket.

A Balatoni Szövetség volt az, a mely először látta meg ezt a sajnálatos körülményt és évről

évre megisméltendő hívó, csalogató körirataival elérte azt, hogy a hazai iskolai kirándulások szempontjából ma a Balatonvidék a legjobban felkapott hely.

Jól tudjuk, hogy a fogékony lelkű gyermek fölött mennyire urrá válnak az olyan benyomások, mit egy-egy vidék megszemlélése alkalmával szerez. Ezért oly nagyon fontos, hogy a haza reménye a mi kincses vidékünket megismerje.

A Balatonnak, mint idegenforgalmi helynek, multja alig van, jelenje még nem olyan, hogy kielégíthetne bennünket, de a jövője iránt annál nagyobb bizodalommal lehetünk eltelve. A fejlődésnek jóformán még mindig csak az elején vagyunk, mert hiszen a nagyobb arányú tevékenység, a munka dereka, igazában véve csak most kezdődik. A beruházkodás iránt mindig élénkebben nyilvánulnak meg a haj-

Balatonfüred : Téli halászat. — Fenyves felvétele.

lamok, a bátorság nő, a jövő reménysége bizodalommal tölti meg a hívó lelkét.

A Balatonvidék, mint idegenforgalmi hely, hogy ma még nem a legjelentékenyebb, ennek oka az, mert hiányoztak az idevaló szükséges intézkedések. A pompásszép felső partnak csak pár év óta van vasútja, tehát mint nehezen hozzáférhető hely egész a legutolsó időkig számbavehető nem igen volt. A vasuti vonalon folyton gyarapodó utasforgalom, meg a természeti szépségek iránt való nagyobb arányú érdeklődés

Balatonfüred: A jégen. — Fenyves felvétele.

bizonyítják, hogy ez a vasuti vonal az idegenforgalom szempontjából igen jelentékeny szerepre hivatott. A megépülő balatoni körúttal bekapcsolják ezt a vidéket az országos úthálózatokba és utat nyitnak a gépkocsin járó pénzes idegen ideözönlésének.

Nagyarányú létesítmények munkába állításával érhetünk csak el jelentős eredményeket. Fürdőinknek meg kell erőltetniük magukat, hogy minél rövidebb idő alatt birtokukban legyenek azok a berendezések, melyek hiányában egyetlen fürdőtelepünk sem juthat jelentékeny szerepre. A vasuti, közuti és hajózási viszonyok általános fejlődésével szemben ne találja fürdőinket készületlenül az az idegenforgalom, amelyet oly nehezen várunk s amely okvetlen be fog következni, hogyha minden kényelmi és czélszerűségi intézmény birtokosai leszünk.

A mai magyar ember arról híres, hogy szereti azt, ami nem magyar. Ezt a gondolkodásmódot megváltoztatni nagyon nehéz, mert a természetében rejlik. Erre nevelték. Ám ezzel szemben gondoskodnunk kell arról, hogy kifelé terjesszünk hírt magunkról, jó híreket és amit magyarjaink pénzértéket kivisznek, igyekezzünk azt a külföldi látogatók révén visszaszerezni.

Kétféle nyereségreménye csilloghat felénk. Az egyik az, hogy a Balaton vidékét meg fogják ismerni és meg fogják szeretni az ország határain kívül lakók is. Hisz a folyton bolyongó pénzes idegennek a Balatonvidék még ismeretlen,

új terület, mely minden idegent kétségkívül megköt, elbájol. És ha törekszünk arra, hogy egyéb körülmények se hassanak kedvezőtlenül, bizonyos, hogy a Balaton részükről is nagyon felkapott vidékké fejlődik. A másik körülmény az, hogy a balatoni diákvándorlás annyira felejthetlenné lesz, legalább mi arra törekszünk, hogy az legyen, hogy ha a gyermek felnő és önállóvá lesz, bizonyos, első gondolatává válik, hogy a szép Balaton vidékét újból felkeresse és bizonyos, hogy annak állandó szerelme is marad.

A Balaton jövőjétől félnünk tehát nem szabad, de éppen azért, mert óriási a jövője, jól meg kell raknunk a fejlődés alapjait, szilárdan,

biztos kezekkel, hozzáértéssel és akkor panaszra okunk majd nem igen lehet. Gondosan elkészített alapvető munka, jól teljesített magvetés hozhat csak dús aratást.

Jelentés a Balatoni Szövetség 1913. évi működéséről.

Tisztelt közgyűlés!

A Balatoni Szövetség múlt évi működéséről kell számot adnunk. Midőn ezt tesszük, nem kezdetjük mással, mint panaszszal. A lefolyt esztendő nagy megpróbáltatások elé állította a magyar fürdőket és elmondhatjuk, hogy a mióta vannak balatoni fürdők, olyan rossz fürdőidény, mint az elmúlt, még nem volt. Kétféle nagy oka nem ismeretlen előttünk. Az egyik az általános gazdasági válság, mely megbénított minden jóra való törekvést és rendített meg sok hatalmas vállalkozást. A másik az a minősíthet-

Balatonfüred: Téli halászat. — Fenyves felvétele.

len, kellemetlen időjárás, mely úgyszólván az egész nyáron uralkodott. Mintha csak összefogott volna minden tényező, hogy erőpróbát tétessen a Balaton fürdőivel.

Most már túl vagyunk rajta és élednek az új remények. A gazdasági válság is mintha szünőben volna. Kezdenek az emberek lassankint lélekzethez jutni és kezdenek a reménytelenségből, az elcsüggedésből felocsudni. És a nehéz idők nagyon sokat megtanítottak gondolkodni! Az elbizakodottat a lefolyt események arra intették, hogy sohasem szabad túllépni a határokat, mert a világ folyása olyan, hogy semmi vétek megtorolatlanul nem marad. Belátják lassanként mindazok, a kik a mult évben számításaikban oly nagyot csalódtak, hogy sok eddigi fel fogáson változtatni szükséges. A kik azt hitték, hogy nem kell a fürdővendégnek más, mint a nagy Balaton, meg egy kis zug, a hol meghúzhatja magát, alaposan csalódtak. A rossz időjárás sok mindent észbe hozott. Ha lett volna olyan berendezkedés, a hol rossz időben is lehet fürdeni és ha lettek volna olyan intézmények, melyek révén az unatkozó fürdővendég szórakozást talál, egészen bizonyos, hogy a legtöbb helyen nem gondolnak olyan el lenséges módon az elmúlt esztendőre, mint a hogy ezt kénytelenek megcselekedni.

A szövetség természetesen szintén érezte a mult esztendő áldatlan viszonyait. A tagsági kötelezettségeket a tagok vontatottabban teljesítették és bizony a rossz nyár nem adta be az előtte való két esztendő hatalmas arányú tagszaporulatát. Mindazonáltal több mint háromszáz új tag lépett be és lassanként közeledünk taglétszám tekintetében a harmadik ezerhez is. Az alapszabályok módosítása folytán beálló alapítványi díj különbözeteket a legtöbb alapító tag pótlóan befizetni volt szives, a mi észrevehetően mutatkozik számadásainkban.

Két legnagyobb balatoni fürdőnk Siófok és Balatonfüred az elmúlt év folyamán csináltak rendkívüli beruházásokat. Megkészült a siófoki hatalmas vízvezeték és csatornázási mű és Balatonfüreden a tihanyi apátság milliókra menő befektetést eszközölt, hogy a mult hiányait kipótolja és új fejlődésnek nyissa meg az útjait. Készül a hévízi vízmű is és úgylátszik, hogy nem lesz szünete ezután a tevékeny és áldozatkész munkának, mert a többi nagyobb fürdő is egyre komolyabban kezd foglalkozni azzal, hogy a hiányokat eltüntesse. A fürdők egymásután igyekeznek megszerezni a gyógyfürdő jelleget s legutóbb Balatonboglár és Balatonlelle lettek hivatalosan gyógyfürdökké nyilvánítva. De hasonló törekvés tapasztalható Balatonszemes és Szárszó fürdők vezetőinél is. Az elmúlt évben kezdette meg működését az aszófői központi villamostelep és hogy a nagy múnél súlyos

pénzügyi nehézségek támadtak, ez is a nehéz gazdasági viszonyok sajnálatos következménye. A telep üzemben tartását legutóbb a szövetség volt kénytelen ideiglenesen vállalni és azóta az üzem rendszeres. A telep értékesítése és tovább fejlesztése egyik legfőbb feladatnak tekinthető.

Balatonfenyves néven új fürdőtelep alakult Fonyód és Máriatelep között, melynek Somogy vármegye tevékeny alispánjával az élén már fürdőegyesülete is van. Az egyesületi élet általában véve kezd erősebb iramot venni, mert belátják mindenütt azt, hogy egyetértés nélkül nem lehet igazi fejlődés. Főként Balatonszemesen, Balatonlellén és Almádiban látunk dicséretreméltó tevékenységet és bizonyos is, hogy a hol úgy törődnek a fürdővendégek szórakoztatásának kérdésével, mint ezeken a helyeken, ott a fürdő-

Balatonfüred: Téli mulatság. — Fenyves felvétele.

vendégek az unalmat nem igen ismerhetik. Kész helyen a vízi és jégi életet a csónakázó és korcsolyázó egyesület intézi nagy sikerrel, míg az ünnepélyek rendezéséről maga a fürdőigazgatóság gondoskodik, épúgy mint az utolsó esztendőben Balatonfüreden is.

A vízi életnek erős lökést látszik adni a Balatoni Yacht Klub megalakulása, melynek elnökévé sikerült Hunyady József gróftól megnyerni. Ezzel az érdeklődés nagy mértékben fordult a fiatal egyesület felé, melynek, ha mindenütt olyan tevékeny helyi egyesületei akadnak, mint a milyenek a lefolyt év alatt a balatonszemesi bizonyult, bizonyosra vehető, hogy a vízi élet új erőre kap és a mint kívánatos is, általánossá válik.

A vármegyeiek vezető urai mind szivesebben látják törekvéseinket és köszönettel tartozunk azért a lekötélő készségért, melylyel a balatoni fürdők érdekeit felkarolják. Somogy vármegye új szabályrendeletet hozott a bérkocsi iparról, Zala vármegye pedig a hatósági lakásközvetítésről. Kacs Kovics Lajos somogyi alispán felhívta a községeket, hogy adjanak be kérvényt piacztartás engedélyezése ügyében.

Ennek alapján minden olyan somogyi fürdőhelyen, a nol legalább 500 fürdővendég nyaral, piacok létesülnek. A vármegyék alispánjai megbízták a járási főszolgabírókat, hogy a *vendéglői árjegyzékeket* hatósági jóváhagyással lássák el, ha az általános árjegyzék árai a helyi viszonyokkal arányban állanak.

Régi igazság, hogy alkalmas *közlekedési eszközök* nélkül forgalmat teremteni nem lehet. Tudva ezt, nem is szűnik meg a szövetség, hogy a vasutigazgatóságok és az illetékes miniszteriumok figyelmét felhívja a kívánatos újabb követelményekre. Így azután lassanként eltűnnek a forgalmi hiányok és kedvezőbb összeköttetésekkel és kedvezőbb csatlakozásokkal mindinkább közeledünk ahhoz a célhoz, hogy a Balatonvidéken elsőrendű állapotok uralkodjanak. A balatonvidéki vasuti-vonal megállapított hiányait egymásután küszöbölik ki és fejlődik a

Balatonkenese: Jégbordás. — Hochreiter, Kázmér felvétele.

hajózás is, hogy az átkelő forgalmat nagyobb megelégedésre lebonyolítsa.

A *kikötők építése* az ismert módon folyik. Befejezés felé közeledik a siófoki nagy kikötő és épül javában a szemesi is. Tervek készülnek a balatonfüredi, keszthelyi és balatonyöröki kikötőkre, minél fogva a hajózás mindig könnyebb és könnyebbé válik és felel meg a fejlődőbb igényeknek. A múlt esztendőben új *hajó* került a vízre a csinos formájú és pompás járású Jókai, mely hamarosan a Balaton legjobb hajójának bizonyult.

A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy megépíti a *Balaton körútját*. Tehát a szövetség három olyan nagyszabású sikerre mutathat már reá, mely a közlekedés és érintkezés ügyét szolgálja. Szövetségünk előterjesztése alapján határozta el a földművelésügyi miniszterium, hogy a Balaton valamennyi *kikötőjét* átveszi és megépíti. A mi állandó munkálkodásunk folytán épül a *balatoni körtelefon-hálózat* és most építés alatt van a *körút* első siófok-balatonföldvári szakasza. A minél gyorsabban való megépítés érdekében csak legutóbb ment fel előterjesztésünk az illetékes miniszteriumokhoz.

A balatoni körtelefon forgalom újabb állomásokat nyert Nemestördemicz, Balatonederics, Tihány, Balatongyörök és Szepezd bekapcsolásával.

A szövetség gyakorlati munkálkodásai az elmúlt évben sem szüneteltek, sőt, tekintet nélkül a nehezen befolyó járandóságokra, szinte erőnket meghaladó módon igyekeztünk új alkotásokkal a szövetség tevékenységi körét kiterjeszteni. Megkészült a Badacsony déli ormára tervezett *turista menedékhely*, mely a szövetségnek több ezer koronájába került. Megkészítettük a *tihamyi remetebanlangokhoz* vezető utat. Újra jeleztük a Badacsonyhegyre felvezető utakat és *tájékoztató táblákat* készítettünk. Mivel pedig a Zala vármegye közönsége részéről megkészített és a Badacsony tetejére felvezető turista utat az árvíz nagyon megrongálta, ismét Zala vármegye közönségéhez fordultunk azért, hogy a turista út jókarba-hozataláról gondoskodni sziveskedjék. A *forrásfoglalás* tekintetében szintén egy nagyobb munkát végeztünk, a mennyiben a *malomvölgyi Ferenczforrást* foglaltattuk be és tettük mindenki által hozzáférhetővé.

Nagy feladat hárul a szövetségre abban a részben is, hogy minden erővel igyekszik a nép gondolkozásmódját abba az irányba idomítani, melytől legtöbb fejlődés remélhető. Ősztől tavaszig folynak le a különböző községekben rendezett *háziipari tanfolyamok*, melyeknek célja, hogy a nép kiképzést nyerjen és odahaza tudja feldolgozni a Balaton eddig legnagyobb részben sehogysem vagy rosszul értékesített nyers termékeit. A *sás, gyékény, fűzvestző* pompás tárgyakká idomíthatók, hogyha a szükséges ismereteket a népbe beleneveljük.

A múlt [téli és a mostani téli hónapok alatt is 4—4 ilyen tanfolyamot tartottunk és több száz embernek tettük lehetővé a balatoni nyersanyag értékesítését. Keszthelyen egy *újfajta géphímzés* elsajátítására tanfolyamot rendezünk, melyen 12 felnőtt leány nyer kiképzést. A tanfolyamot más helyeken is meg fogjuk ismételni. A múlt télen 60 előadást és 100 felolvasást rendeztünk a Balaton különböző községeiben. Most pedig 30 előadást tartunk. Ezeken az *előadásokon* minden tárgynál kifejezésre jut az, hogy a Balaton rendkívüli fejlődésre jogosított fürdővidék, tehát a népnek itt bizonyos kötelezettségei vannak az idegenek irányában, miket becsülettel teljesíteni kívánatos. Ma már a szövetség nevelőmunkája alatt egészen átforgalmódik az emberek gondolkozásmódja és a mint a legutóbbi nyári balatonfüredi közgyűlésen beigazolást nyert, a nép segítő jóbarátját látja bennünk és ha valami baja van, szívesen és bizalommal fordul hozzánk. Sok ezerre megy azoknak a füzeteknek és könyveknek a száma, miket évenként a nép között kiosztunk, hogy azokból okuljanak és tanuljanak. Több mint húsz *közkönyvtárunk* elrongyolódott köny-

vei igazolják, hogy a magyar ember szívesen olvas, ha hasznos könyvet adnak a kezébe. (Folytatjuk.)

Választmányi ülésünk és közgyűlésünk.

ABALATONI SZÖVETSÉG téli közgyűlését február hó 8-án tartotta Budapesten. A közgyűlést *Hertelendy* Ferencz főrendiházi tag, alelnök vezette. Később a közgyűlés vezetését átvette *Óvári* Ferencz orsz. képviselő, ügyvezető-alelnök, kinek elnöklése mellett folyt le a közgyűlést megelőzőleg tartott igazgatósági ülés. A választmányi tanácskozáson és a közgyűlésen ott voltak: *Kvassay* Jenő, *Lovas* Sándor miniszteri tanácsosok; *Lóczy* Lajos dr. egyetemi tanár, a Földtani Intézet igazgatója, *Romy* Béla dr. államtitkár, *Bacsinszky* Vladimir dr. máv. üzletvezető, *Herczegh* Mihály dr., *Hoór* Tempis Mór dr., *Mihályfi* Ákos dr., *Lukcsics* József dr. egyetemi tanárok; *Tóth* Ede, *Malatinszky* Ferenc, *Forster* Elek, *Kenessey* Miklós földbirtokosok; boglári *Simon* Jakab udv. tanácsos, a tőzsde alelnöke, *Magyar* Károly dr., *Szabó* János dr. orsz. képviselők; *Fodor* Oszkár dr. kir. tanácsos, *Gálos* Kálmán a központi menetjegy-iroda igazgatója, *Szűts* Béla, *Molnár* Antal, *Vaszary* Ernő, *Burchard-Béla*váry Rezső, *Rózsa* Károly igazgatók; *K. Nagy* Dezső kir. főmérnök, *Sümegei* József dr. fűrdőorvos, *Sági* János író, *Lazsánszky* Béla gőzhajózási titkár, *Cservény* Ferencz vendéglős igazgató-választmányi tagok, továbbá *Sziklay* János dr., *Lampérth* Géza dr. írók, *Szentkuthy* Géza számtanácsos, *Ráth* Aladár földbirtokos, *K. Lázár* Lajos, *Erdélyi* Imre, *Vargha* Albert, *Parczer* Gyula, *Landau* Imre dr., stb.

A választmányi ülésen helyesléssel értesültek róla, hogy ismét számos új tag kíván a szövetség kötelékébe lépni. Ezek névsorát másutt közöljük.

Örömmel vették tudomásul, hogy a zágrábi üzletvezető azon reményének ad egyik átiratában kifejezést, «hogy közös akarattal, kitartással és őszinte megértéssel végre sikerülni fog a haza egyik legszebb gyöngyének a Balatonnak látogatottságát és fejlődését rohamos léptekben biztosítani».

Helyesléssel vették tudomásul, hogy a földművelésügyi miniszter támogatásával rendezett gazdasági háziipari tanfolyamok közül már három és pedig Balatonkenesén, Tihanyban és Balatonszöllösön szép sikerrel befejezést nyert és a negyedik tanfolyam is javában folyik Somogy-

Balatonkenese: A befagyott Balatonhoz vezető fasor. — Hochreiter felv.

kilitiben. Ezenkívül egy ötödik tanfolyamot is rendez a szövetség, még pedig Keszthelyen, a hol leányokat képeznek ki egy újfajta géphímzés teendőire. Ezt a tanfolyamot a kereskedelemügyi miniszter munkagépekkel támogatja. Tudomásul vették továbbá, hogy a szövetség téli előadásai is rövidesen megkezdődnek.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága a szövetség előterjesztésére megbizta a zalaegerszegi államépítészeti hivatalt, hogy a Badacsonyhegyre felvezető turista út rendbehozatala tárgyában tervet és költségvetést készítsen. A szövetség kérni fogja a földművelésügyi minisztert, hogy a hazai turisztikai célok gyámolítására szolgáló alapjából a badacsonyi turista utak megépítésének céljaira egy megfelelő összeget engedélyezni szíveskedjék.

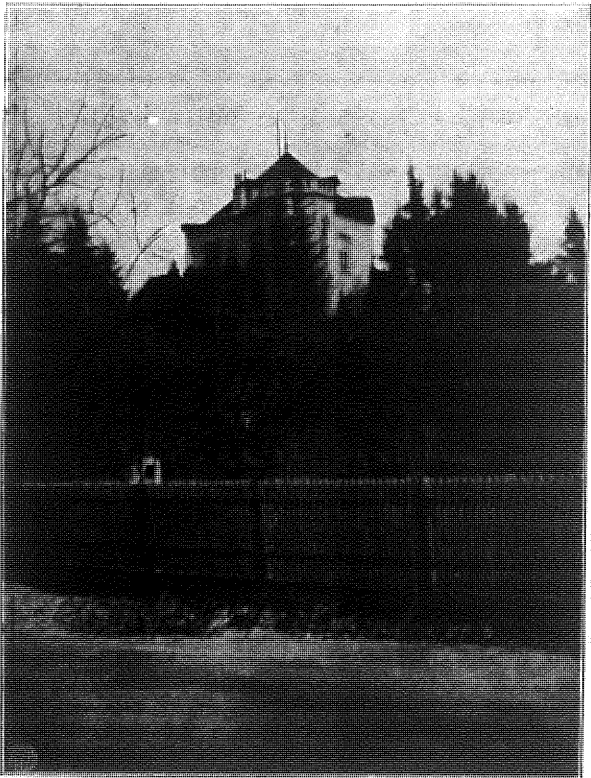
A kereskedelemügyi miniszter közli a szövetséggel, hogy a távbeszélő tarifát akként kívánja módosítani, hogy a távolsági forgalomban a beszélgetések általánosítása megszűnik s a fizetendő díjak a használat mérve és igénybe vett távolság szerint lesznek

Balatonkenese. A r. k. templom környéke. — Hochreiter Kázmér felv.

megállapítva. A miniszteri leirat szerint ez a balatonvidéki előfizetőkre nézve nem idézi elő a jelenlegi helyzet rosszabbodását, hanem határozottan előnyösebb lesz.

Helyesléssel értesültek, hogy a zágrábi és szombathelyi üzletvezetőségek előterjesztést tettek megkeresésünk folytán a bécs—balatoni közvetlen összeköttetés érdekében. Köszönettel értesültek arról, hogy *Bacsinszky* Vladimír üzletvezető a keszthelyi, tapolczai és balatonfüredi vasuti értekezletekből kifolyóan megállapított, olyan czélszerű menetrend-intézkedéseket kíván életbe léptetni, mely egyelőre olyan jelentékeny változásokat hoz, a mikkel meg lehetünk elégedve. Sajnálattal értesültek azonban

Balatonkenese: A János-nyaraló. — Hochreiter Kázm. felv.

arról, hogy az államvasutak igazgatósága a menetérti jegyek ügyében épen nem akar eleget tenni a szövetség óhajainak.

Tudomásul vették, hogy Zala vármegye meghozta lakásközvetítő szabályrendeletét és hogy a magyar uti kalauz szerkesztője, *Thirring* Gusztáv dr. meleghangú levélben köszönte meg azt a kéziratot, melyet a kalauz részére a szövetség titkára megírt.

Köszönetet mondottak a déli vaspálya-társaságnak azért az elhatározásáért, hogy a balatoni fürdők plakátjait 100—100 példányban hajlandók díjmentesen kifüggeszteni. Egyszáz koronát szavaztak meg *Bezerédj* Viktor elhunyt tiszteletbeli tag *Almádi*ban felállítandó szobrára és 500 koronát engedélyeztek a badacsonyi idegenforgalom további fejlesztésének céljaira.

Ezzel a választmányi ülés napirendje kimerült, dr. *Óvári* Ferencz ügyvezető alelnök a választmányi ülést berekesztette és átadta a helyét *Hertelendy* Ferencz alelnöknek a közgyűlés vezetése céljából.

Hertelendy Ferencz üdvözölte a szép számban megjelent szövetségi tagokat és megállapította a közgyűlés határozatképességét. Ezután beszámolt arról a megbizatásról, melyre a szövetség felkérte, hogy a győr—dombovári vasuti vonal elsőrangúsítása ügyében küldöttséget vezessen. Tájékoztatta a közgyűlést, hogy az illetékes miniszteriumokkal tárgyalt és azok nem idegenkednek a kérdéstől, de a terv pénzügyi okokból a mai viszonyok között nem kivihető. Ezért javaslatára a közgyűlés a kérdésnek egyelőre a napirendről való levétele mellett határozott.

Ezután az évi jelentés-felolvasása következett, melyet és a hozzáfűzött észrevételeket másutt közöljük. A számvizsgáló-bizottság jelentését a közgyűlés helyesléssel tudomásul vette. A szövetség múlt évi összes bevétele 70.211·24 korona volt, összes kiadása pedig 61.082·33 korona. Áthozott készpénz egyenleg 9128·91 korona. A szövetség tiszta vagyona 35.558·44 korona. Ezenkívül a szövetség kezel a csobánczi kuruczemplék alapja javára 3830·26 koronát; a Balatonfüreden emelendő szívbeteg otthon javára 2609·52 koronát. Az 1914. évi költségvetés előirányzatát 103.524 korona bevétellel és ugyanennyi kiadással a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Ezután az indítványok következtek. *Samassa* János dr. javasolta, hogy a léghajózás kérdését a Balatonnal kapcsolatban igyekezzék a szövetség támogatni. *Malatinszky* Ferencz és mások hozzászólása után a közgyűlés elhatározta, hogy a szövetség az illetékes egyesületeket és hatóságokat az eszmének megnyerni igyekezik.

Hegedüs Nándor javaslatát a téli előadások szemléltetése érdekében a választmány elé utalták, épúgy *Fittler* Béla javaslatát is, melyben körutazási vasuti jegyek kérése érdekében tett indítványt. Elfogadták *Sümegei* József dr. négyrendbeli indítványát a közös hirdetés, a balatoni plakát, a német útmutató és az orvosokhoz küldendő körlevelek tárgyában. Javaslatát a közgyűlés behatóan megtárgyalta és a plakátkérdésben úgy határozott, hogy a fontos ügyet külön bizottság döntésére bizza.

Mangold Gusztáv abbeli indítványához, hogy a szövetségi tagokat a fürdőhelyek szerint kisebb csoportokra kellene osztani és ezek működését elősegíteni, többen szólottak hozzá. *Kvassay* Jenő feleslegesnek és czélszerűtlennek látja az indítványt. A szövetségnek ma is megvannak a fürdőtelepeken a helyi egyesületei, önálló működési körrel és ezek alakulását és működését a szövetség eddig is elősegítette. *Sági* János hivatkozik arra, hogy az eredeti alapszabályok szerint vármegyék szerint tagolt volt a szövetség és ezt ki kellett az alapszabályokból küszöbölni, mert a gyakorlatban nem vált be. *Sziklay* János dr. mint a régi Balaton-Egylet volt főtitkára megállapítja, hogy ennek az egyletnek épen az indítvány szerinti széttagoltság volt a hibája és ezért nem tudott sikerekre vergődni. A szövetség mai alapszabályait és szervezetét minden tekintetben fenntartandónak tartja, mert a nagyarányú fejlődés igazolja, hogy ez a helyes és jó.

Sümei József dr., Gálos Kálmán, Magyar Károly dr., K. Nagy Dezső hozzászólásai után a közgyűlés úgy határozott, hogy az indítvány felett napirendre tér.

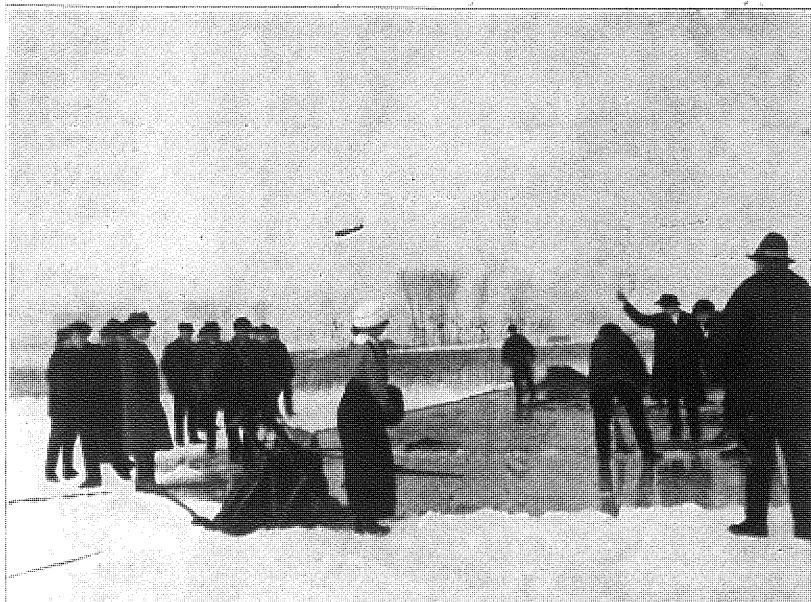
Mit írtak a Balatonról?

Balaton vármegye. Ez alatt a cím alatt a *Budapesti Hírlap* 1913 november hó 23-iki (277.) száma (a 43. oldalon) harmadfél hasábos cikket hozott Szegedy Miklós tollából. A cikket egy beszélgetés kapcsán írták meg. A beszélgetés a cikkíró és Szűpits Dezső tabi orsz. képviselő között folyt le, a ki a mellett érvelt, hogy meg kell csinálni a Balaton vármegyét, mert csak így lehet egységes irányítást, egységes tervet, egységes akarást teremteni és csak ezzel lehet nagyarányú fejlődést biztosítani. A gondolat eszmemenetét ezek a sorok fejezik ki legjobban: «Csinálni kell tehát egy vármegyét, melynek alispánja, szolgabirái, mérnökei és minden szerve a Balatonért volna, a Balatonért dolgozna, egységes irányítással, egységes szellemben. Egy vármegyét, a mely mindenestől egyedül a Balatonért volna. Egy Balaton vármegyét!

Köröskörül a Balaton partján nyolcz-tíz kilométernyi szélességben ki kellene hasítani egy földszalagot annak a három vármegyének testéből s ez a Balaton körül futó földszalag — közepén a Balatonnal — volna az új vármegye: a «Balaton vármegye.»

A terv nem először bukkant napvilágra. Első pillanatra tetszetősnek is látszik, ám a ki közelebbről ismeri a körülményeket, azonnal belátja a kérdés nagy nehézségeit. Ma a Balaton három hatalmas és életerős vármegyére támaszkodhatik. Ellenben a Balaton vármegye egy csenevész, erőtelen alkotás lenne, a mely külső segítség nélkül, még pedig óriási segítség nélkül fenntartani magát sehogysem tudná. Vagy csinálna olyan súlyos közteherviselést, mely elől mindenki menekedni volna kénytelen. Ha három vármegye urai gondolnak jó szívvel a Balatonra és lelkes szeretettel dolgoznak fejlődésén, bizony más mégis az eredmény, mintha külön a magunk gyenge erejére kellene támaszkodnunk.

Nászutazás a Balatonra. A *Budapesti Hírlap* 1913 december 3-iki számában (13. old.) olvasható a következő közlemény: «Nászutazás a Balatonra. Egy olvasónk értesít bennünket arról a tervről, mely a Balatoni Szövetség igazgatóságának

Keszthely: Téli halászat. — Jakab Lajos felvétele.

legutóbbi ülésén merült föl. Az ötlet fölvetője azt ajánlotta, indítsanak mozgalmat a végett, hogy a nászutasok, legalább nyáron, ne a konvencionális külföldi helyeket, Velenczét, Kairót, Párist keressék föl, hanem a Balaton csodás táját, a somogyi, zalai, vagy a veszprémi partot, a melyeknek természeti szépségei azokra is mélységes hatással vannak, a kiknek kevesebb okuk van arra, hogy lírai elragadtatásokba essenek, mint a nászutasoknak. A terv mindenesetre méltó a megszívlelésre és méltó volna erre akkor is, ha nem éppen a Balatont ajánlja a nászutasok figyelmébe, hanem az országnak bármely vidékét, a mely akár a természet pompájában jeles, akár pedig nemzeti kulturánknak kiemelkedő mértékében. Igazán semmi elfogadható ok nem szól a mellett, hogy ifjú magyar párok legboldogabb hetei a külföldön teljenek el, hogy életük legszebb emlékei külföldi városokhoz, intézményekhez, emberekhez kapcsolódjanak. Hiszen a mit ők keresnek, a maguk boldogságát, ha megtalálják, épp úgy megtalálják a Mátra regényes

Keszthely: Téli parkrészlet. — Jakab Lajos felvétele.

Keszthely: Zuzmarás fák. — Jakab Lajos felvétele.

vidékén, az erdélyi bérczek alján, vagy az alkonyba boruló balatoni részeken, mint Velenczében vagy Montekarlóban és e mellett megfelelnek annak az elemi feladatuknak, hogy mielőtt előlegezett csodálattal külföldi ország földjére teszik a lábukat, megtanulják ismerni és szeretni azt, a mi itthon van, a mi a miénk. Ennek a feladatnak a vállalását pedig annál is kívánatosabb összekötni a nászutazással, mert igen sok házaspárt ismerünk, a mely egész élete folyamán csak egyszer szánta rá magát, hogy nagyobb utat tegyen: közvetlenül az után, hogy eltávozott az oltártól. Minden bizonynyal az volna a rendje a dolognak, hogy a mikor magyar asszony életének legboldogabb szakát idézi emlékébe, azt ne a Szent Márk-tér galambjaival hozza kapcsolatba, hanem a mi földünknek valamely szép és nyugodalmas pontjával és ne arra legyen büszke, hogy Byron szerelmének járt a nyomában, hanem hogy azon a ponton hajtott a férje vállára a fejét, a hol Csökonai kesergett Lillájáért, vagy a hol Kisfaludy Sándor sóvárgott Rózája után. Semmi, de semmi ok nincs arra, hogy ez ne így legyen, egyetlen okon, a divat jogosulatlan és esztelen útmutatásán kívül. Mert nem igaz az, hogy az egynapos házásoknak mindennél előbb való óhajta az, hogy Ráfáel-képet láthassanak, hogy órákig téferegjenek múzeumokban, történelmi palotákban. Ha a divat nem kényszeríti őket, bizonyára szivesebben elvannak ők egy helyen, a melynek csendjében és nyugalmaiban senki nem zavarja őket. A mi nekik még ezen túl kell, az legföljebb a természet szépsége és ebben van oly bővében a mi hazánk, mint Európa bármelyik országa. A mit tehát a Balatoni Szövetség népszerűsíteni kíván, az igaz, okos, magyar dolog, a sikeréhez azonban természetesen az is hozzá tartozik, hogy a Balaton vidéke is tegyen meg mindent, hogy a szerelmetes vendégei ott jól érez-

zék magukat.» Így a Budapesti Hirlap. Mi a magunk részéről csak annyit, hogy készséggel leszünk rajta, hogy az eszme napirenden maradjon.

Bécsről Balatonfüredig. A Pozsonyban megjelenő *Nyugatmagyarországi Híradó* 1913. november 27-iki (XXVI. évf. 273. sz.) számában két hasábos cikket közöl a bécs-balatoni vasuti összeköttetés ügyében. Az érdekes és lelkes cikket *Mészöly Gyula* ny. járásbíró írta. A cikkben hivatkozás van arra, hogy míg Bécs Balatonfüredtől csak 228 kilométernyire, az Adriai tenger már 590 kilométer távolságra van, tehát nagy lehet a reményünk arra, ha kedvező vasuti összeköttetés létesül, hogy a bécsiek figyelme élénk módon fordul a Balaton felé. A cikk behatóan foglalkozik Balatonfüred gyógyforrásaival és az új építkezésekkel.

Mit ér a Balaton? Báró *Splényi Ödönné*, Blaha Lujza művészi sikereiről ad számot az *Érdekes Ujság* 1913. évi utolsó számaiban. A folytatólagos közleményt maga a nagy művésznő írta és visszaemlékezésében egy helyen így emlékezik meg a Balatonról: «Végre megjött a nagy nap, mikor orvosom azt mondta: ma délután a báróné meg fog fürdeni a Balatonban. Ez is furcsa kis utazás volt a Balatonig, útközben többször meg kellett állapodnom, sőt dr. Mangold házának udvarán, ép úgy, mint a hideg fürdő bejárata előtt a sétányon hosszabb pihenőt tartottam. Mikor a vízbe ereszkedtem, oly gyöngének és kimerültnek éreztem magamat, hogy azt hittem, menten elájulok. Néhány perczig voltam a vízben s máris éreztem üdítő hatását. Most következik a nagy csoda, a mely ha nem velem történik meg, talán el sem hinném. A vízből kijöve, felöltözködtem és oly frissnek éreztem magamat, hogy egyhuzamban mentem haza a Hortoványi-villáig, nem fogadva el az ismételt felkínált pihenést. Sohase hittem, hogy a Balaton vize oly csodás hatású legyen. Ugy voltam velem, mint a kisleány első szerelmével — én is elmondhattam a költővel: meglátni és megszeretni egy pillanat műve volt. Ezután már szorgalmasan fürödtem és sétálgattam, egyszóval egészségem rövid időn helyreállott, a nyarat igen kellemesen töltöttük. Szeptember első napjaiban tértem haza. Utolsó fürdéseim alkalmával megőleltem, megcsókoltam a Balatont. Hazaérve elhatároztam, hogy ha Isten éltet, hát a jövő nyarat ismét Balaton-Füreden töltjük. Megjöve, újból munkához láttam, volt hozzá erőm és egészségem. Direktorem közölte velem a nekem szánt új darabokat. Ezek között voltak: «Illés mester», «Kis madaram», «Paraszt kisasszony», «Tél és Tavasz», «Asszony nem számít», «A Siroki románcz», «Szökjünk», «Szép Darinka» és «Boszorkányvár». Tehát tanulnivaló van elég. Telem, bár igen sokat játszottam és tanultam, műszóval élve: jó volt. Sokat fáradtam ugyan, de a fáradtságot nem éreztem. A szokásos vidéki vendég-szerepléseken kívül az évadban tanultam 9 új szerepet és játszottam 127-szer. Most tapasztaltam csak igazán a Balaton nagyszerű hatását. Alig várom már, hogy újból ott legyek».

A Balaton körül.

Uj szövetségi tagok. A legutóbbi választmányi ülés óta a következők léptek be a szövetségi tagok sorába. Alapítókul: *Zichy Béla* gróf nagybirtokos Lengyeltóti, *Nagykanizsa* r. t. város közönsége. A rendes, illetve a pártoló tagok sorába: báró *Feilitzsch Arthur* ny. m. kir. földművelésügyi miniszter, v. b. t. t., kamarás *Kolozsvár, Lampérth Géza* dr. orsz. allevéltárnok, író Budapest, *Szávits Kornél* honv. alvezredes Sopron, *Markó Tivadar* vasgyári főmérnök Diósgyőr, *Rubint Károly* főmérnök Nagykanizsa, *Dervarics Imréné* földbirtokos Kilimán, *Nagy Béla* p. ü. számtiszt Élesd, *Velty István* kőfaragómester Veszprém, *Novák Jenő* igazgató Budapest, *Olasz Imre* postatiszt Veszprém, *Deák Péter* főkapitány, *Bay György* kapitány, *Irmeler József* magánzó, *Bogenrieder József* vasuti vendéglős, *Hlatkó János* magánzó, *Eppinger Gyula* igazgató, Nagykanizsa; *Takács József* államvasgyári főfelügyelő Budapest, *Zalahaláp* község, *Köveskál* község, *Szentbékälla* község, *Balatonhenye* község, *Monoszló* község, *Lesenczenémetsfalu* község, *Balatonmelléki Takarékpénztár* r. t. *Tapolca*, *Paloznak* község, *Balatonarács* község, *Csopak* község, *Vászoly* község, *Kocsis Lajos* ellenőr Kaposvár, özv. *Rausch Antalné* Budapest, *Eisenberg Károly* kereskedő Aranyosmarót, dr. *Faller Alajos* jegyző, ügyvéd Veprőd, *Enying* nagyközség, *Csala Gergely* hegybíró Badaacsony, *Varga János* közbirtokos Balatonfüred, *Szabó Miklós* jegyző Balatonkenese, özv. *Vlaszaty Ferenczné* Győr, *Rostaházy Sándor* ny. főtiszt Pázmándhegy, *Szlovák Jenő* bir. jegyző Budapest.

Pénzintézetek és a jótékonyosság. A Veszprémi Takarékpénztár 5183 koronát, a Keszthelyi Takarékpénztár pedig 1686 koronát adott jótékony célra a legutolsó év feleslegéből.

A balatonszemesiek Budapesten. A Balatonszemesi Fürdőegyesület Yacht osztálya sikerült összejövetelt rendezett a fővárosban. A Yacht osztály dr. *Hunyady József* gróffal és dr. *Fináczy Béla* miniszteri tanácsossal az élén igen jelentős tevékenységet fejt ki. Az elmúlt nyáron pompásan sikerült versenyt rendezett 23 vitorlás hajóval. Rendezett társasvacsorákat, bálakat, műkedvelői előadásokat, velencei estét stb. és tevékenységét szép anyagi sikerrel zárta le. A nyári társas élet előkészítésére szolgálnak a téli összejövetelek, melyek mindig kedvesek és sikerültek szoktak lenni.

Téli élet Balatonfüreden. Hogy az Erzsébet udvarban télire rendezkedett be az igazgatóság, ez élénk érdeklődéssel tölti el azokat, a kik Balatonfüredet szeretik és fejlődését szívesen látják. Naponként nagy csoportokban folyt a jégen a vidám korcsolyázás és fakutyázás. A jég már nagyon régen hizott ilyen vas-

tagra és erőse, szinte a fél métert is meghaladta és így bizony teljes két hónapon át iolyt a vidám jégi élet zavartalan módon.

A balatonfüredi Kisfaludy Sándor Társaskör. A Balatonfüredfürdő társadalmi életét gondozó egyesület legutóbb tisztújító közgyűlést tartott. Elnökké *Vaszary Ernő* fürdőigazgatót, társelnökké *Langer István* főszolgabíró, háznagygyá *Molnár Antal* szeretetházi igazgatót választották. A választmány tagjai lettek: *Szlávi Mór* földbirtokos, *J. Kovács Béla* gyógyszerész, *Horváth Mihály* földbirtokos, dr. *Schmidt Ferenc* fürdőfőorvos, *Kelndorfer Oszkár* fürdőfelügyelő, dr. *Kuntzl Ernő* ügyvéd.

Hirdetés. Folyóiratunk ma már több ezer példányban jelenik meg és azok olvassák főként, kiket valamely érdekszál a Balaton vidékéhez köt. Akinek tehát valami hirdetni valója van, nagyon okosan teszi, ha erre a célra lapunkat veszi igénybe, mert ezen az úton jut leghamarabb megfelelő sikerhez. A táblázatos hirdetésnél a szövetségi tagok nagyobb árkedvezésben részesülnek.

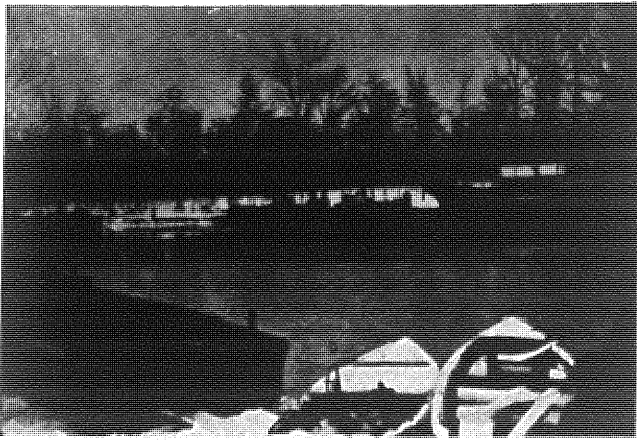
Uj vasuti terv Zalában. A budapest-tapolczai vonal meghosszabbításaként új vasuti vonalat terveznek Keszthelyen át Zalaapátin, Pacsán keresztül. Pacsáról és Felsőrajkon keresztül Hahótig, Bánokszentgyörgyön át Letenyéig, itt a Murán keresztül Perlakig és Kapronczáig, hol belefutna a budapest-fiumei vonalba. A mozgalom élén Zalavármegye vezető egyéniségei állanak.

A Balaton személy- és árúforgalma. A hivatalos adatok szerint a Balatontavi Gőzhajózási Részvénytársaság hajóin szállított személyek száma volt: 1909-ben 62.880, 1910-ben 55.814, 1911-ben 67.187, 1912-ben 65.506. Az árúforgalom pedig 1909-ben 39.118, 1910-ben 117.070, 1911-ben 112.390, 1912-ben 102.477 tonna.

Zalavármegye új szabályrendelete. E vármegye törvényhatósági bizottsága deczemberi közgyűlésében szabályrendeletet alkotott a balatoni fürdőhelyeken való hatósági lakásközvetítésről. A szabályrendelet hatálya Keszthely, Hévízszentandrás, Gyenesdiás, Vonyarczvashegy, Balatongyörök, Balaton-

Keszthely: Téli parkrészlet. — Jakab Lajos felvétele.

Sílfok: A behavazott halászbárkák.

ederics, Nemestördemicz, Badaacsonytomaj, Szepezd, Balatonfüred, Tihany, Balatonarács, Csopak, Alsó-órs, Akali, Lovas, Paloznak, Balatonkövesd, Aszófő, Örvényes, Balatonudvari, Zánka, Rendes, Szigliget községekre, továbbá Kővágóórhöz tartozó Révfülöpre, Salföldhöz tartozó Ábrahámhegyre, Badaacsonytomajhoz tartozó Kisórs hegyre és Badaacsony-hegyre, végül Nemestördemiczhez tartozó Badaacsonyládbi hegyre terjed ki. A szabályzat többi része körülbelül azonos Somogy vármegye hasonló szabályrendeletével, mit bővebben ismertettünk.

Balaton albumok. A szövetség kiadásában pompás kiállítású albumok jelentek meg. Mindegyikben minden fürdőről van kép. A diszes album ára 2 korona. Szövetségi tagjaink azonban 1.50 koronáért kapják.

IRODALOM

A magyar körvasút. Közlekedés-politikai tanulmány. Irta Hoffmann Alajos mérnök. Budapest, Lampel R. könyvkereskedése. Ára 3 korona.

Az érdekes tanulmány nagyon megérdemli, hogy foglalkozzunk vele és ismertessük annál is inkább, mert a hasonló tárgyú magyart könyv nálunk igazán ritkaság számba megy. A szerző a hozzáértő szakember tudásával bonczolgatja a magyar körvasút kérdését. Az alap gondolatot az képezi, hogy a magyar vasuti hálózat központjából Budapestről kifutó vasuti hálózatot az ország határaihoz többé-kevésbé közelfutó köralakban haladó vasutvonallal foglalják össze. Az átszelési pontok jobbára a már meglévő vonalak alkalmas állomásai lennének. A körvasút kiindulási pontjával Pozsony szolgálna. Ez volna a kör kezdőpontja, melytől haladva a pálya a már meglévő és útjába eső vasuti vonalak beleszövésével Zsolna—Kassa—Munkács — Máramarossziget — Kolozsvár — Gyulafehérvár — Ujvidék — Eszék—Barcs — Gyékényes — Nagykanizsa — Szombathely — Sopron érintésével visszatérne Pozsonyba. Ez a körpálya a szerző részéről kimutatott adatok szerint kereken 2100 km. lenne, melyből már üzemben levő vonal 1770 km. A körvasút hosszúságát arányítva az államvasutak részéről jelenleg üzemben tartott vonalak 18.000 km.

hosszával, azt látjuk, hogy jelentékenyebb érdekkört szolgálna, mert a Budapestről kiágazó és máris nagy érdekkerületeket átszelő vonalhálózatokat fűzné össze. Hogy a körvasút létesítése minő változásokat idézne elő a fejlődés szempontjából, azt látjuk azokról a helyekről, ahol az új vasuti vonalak mindennek új és óriási lendületet adnak. Egészen véve a szerzőnk igen ügyesen kezeli érdekes tárgyát, mely a legszélesebb körök figyelmére méltó. Foglalkozik több helyen a Balatonvidék fejlődésének az érdekeivel is és kedvező összhangzásba hozza ezt tervezetével. Hoffmann Alajos szóval is igyekezett eszméjének hívókat szerezni, a mikor az ország fővárosában a kérdéssel előkelő szakférfiak jelenlétében előadást tartott R.Gy.

A velencei-tó. Közgazdasági tanulmány. Irta Polgár Iván dr., czisztérczi főgimn. tanár. Fejérvármegye tulajdona. Székesfehérvár, Debreczeni István könyvnyomdája 1914.

Az érdekes szerző komoly és lelkiismeretes tanulmányt írt a velencei tóról. Tárgyába elmélyedt és szeretettel hívja fel a figyelmet a tó kihasználatlan kincseire. A 42 oldalas tanulmány hét fejezetre oszlik. Az első a tó földrajzi viszonyaival foglalkozik, a második a lecsapolás körülményeivel és a mezőgazdasági haszonnal, a harmadik a náddal és annak pusztuló jelenségeivel, a negyedik a vadászattal, az ötödik a halászattal. Bennünket a hatodik fejezet érdekel főként, melyben az a körülmény jut tárgyalásra, hogy a velencei tó egyes részei fürdésre is igen alkalmasak és az iszapnak az összetétele olyan, hogy bizonyos bajokra előnyösen alkalmazható. A hetedik fejezet buzdítást intéz azokhoz, a kik leginkább lehetnek rajta, hogy a velencei tó ne csak halászó és vadászó hely, hanem kedvelt fürdőhely is legyen.

Hivatalos értesítések.

A Balaton hivatalos értesítőnk a tagok tagsági díj fejében kapják.

Megjelenik minden hó elsején és a szükséghez képest máskor is. Nem tagok részére előfizetési ár egész esztendőre 8 korona. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Balatonfüredfürdő.

A folyóirat szerkesztésére felügyel Óvári Ferencz dr. szövetségi ügyvezető alelnök.

Szerkeszti: Cséplő Ernő, szövetségi titkár.

Balatonszemes: Dr. Kukuljevics József és családja a jégen. Csász F. felv.

≡ APRÓ HIRDETÉSEK. ≡

Badacsonyi fajborok. Kaszap Árpád vendéglős és szállótulajdonos Badacsony—Hableány, küld postacsomagokban kitűnő badacsonyi fajborokat. Arlappal szívesen szolgál.

IV. éves joghallgató, a ki irodai teendőiben jártas, szerény díjazás mellett fürdőirodába ajánlkozik a nyári hónapokra, esetleg tovább is. Cím a kiadóhivatalban.

A Balatoni Szövetség művészi levelezőlapjai kaphatók:

Budapesten:

Kókai Lajos Könyvkereskedésében,
Károly-utca 1.

Keszthelyen:

Mérei Ignác Könyvkereskedésében.

Veszprémben:

Krausz Ármin és fia Könyvkereskedésében.

Balatonberényben

nagy nyaraló 12 butorozott szobával, fürdőszobával, két inasszobával a fürdőidényre bérbeadó. A nyaralóhoz tartozó két különálló melléképületben konyha, mosókonyha, két éléskamra, négy cselédszoba, tíz lóra istálló, kocsiszin és szerszámkamra van. Cím a kiadóhivatalban.

Almádi fürdő r.-t. b.-almádi-i kertészetében nagymennyiségű tuja, gyümölcsfa, cserépvirág, rózsafa és bokor, cserje, mindenféle a kertésztelep áthelyezése miatt igen olcsón eladó.

Lépünk be a Balatoni Szövetségbe!

Rendes tagok évi díja 8 kor. — Pártoló tagok évi díja 5 kor. — A tagok tagsági díj fejében ezen folyóiratot kapják.

Olcsó oltványok, dísz-cserjék, tuják, buxusok.

Az Almádifürdő Részv.-Társaság Kertészetében Balatonalmádiban kertáthelyezés miatt eladásra kerül 10000 drb tuja.

Szép piramisak, 50 cm.-től 70—80 cm. magasságig 40—50 fillér, 80 cm.-től 150 cm. magasságig 80—120 fillér.

Sűrű növésű tömör tuják, 50 cm.-től 80—90—100 cm. magasságig, 50—150 fillér.

Édes mandulafák, 4—5 évesek, erősek, 40—70 fillér. Igen szép ültetni való fák.

2000 darab francia barack. Jó fajok, igen szép fácskák. 1—2 évesek, 40—60 fillér

2000 darab diófa, 5—6 évesek. Erősség szerint 60—70 fillér.

4000 darab szép erős vadgesztenyefa. 50—70 fillér. Szép, idomított buxusok, 40—50 cm. magasság. 80—90 fillér.

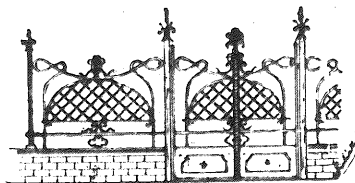
Futórózsák, 2—3 évesek, vörös virágú, 40—50 fillér. *Rózsaszin fulórózsák*, 3—4 évesek. 40—50—60 fillér.

Örökzöld mahoni díszcserjék, 3—4 évesek. 20—30 fillér.

Díszbokrok, sok fajta. 25—30 fillér.

Szomorú körisfák, 3 méter magasak. 1—2 korona.

Alma- és körtefák, magas- és félmagas-törzsűek. 50—70 fillér.

A fővárosi kislakások, a kispesti állami munkástelep drótkerítései — nek gyártója —

Árjegyzék és költségvetés díj nentes.

DRÓTFONATU KERÍTÉSEKET

és egyéb drótfonató munkákat legjobb kivitelben és legjutányosabb áron szállít

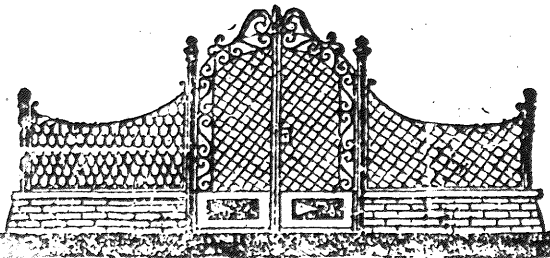
HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

BUDAPEST VIII.,
ÜLLŐI-ÚT 48/32.

A szabadalmazott «Hungária-fonatok» egyedüli gyártója.

Telefon József 3—21. és 41—03.

Hirdetési árunk: egész oldalon egyszeri közlés **100 K**, féloldalon **50 K**, negyedoldalon **25 K**.
Többszöri hirdetésnél megfelelő engedményt adunk. □

HIRDETÉSEK

KÖZSÉGEK ÉS TESTÜLETEK KÖZÉRDEKŰ
HIRDETÉSEIT DIJMENTESEN KÖZÖLJÜK.

Kishirdetések ára 20 szóig **80** fill., ezen túl minden szó **4** fill. (Ennek értéke előre beküldendő)
Hirdetéseket fölvesz a kiadó-
□ hivatal: Balatonfüreden. □

Eladó villatelkek, villák, házak és háztelkek.

Balatoní számoló-czédulák.

Ezre egy koronáért kapható a Balatoní Szövetségénél Balatonfüreden.

Hazai villamossági részv.-társ.

Balatonvidéki elektromos művek műszaki irodái:
Balatonfüred, Siófok, Balatonföldvár. Elvállal erőátviteli és világítási berendezéseket. Izzó-lámpák. Csillár-raktár

PALACZKKUPAKOKAT

elsőrendű kivitelben gyártanak

Dr. Wágner és Társai
Budapest, IX., Tinódy-utca 3.

Különlegesség:

Legdíszesebb kiállítású palaczkupakok finom italok számára.

Tessék 147. számú árjegyzékünket kérni.

Eladó villatelkek. Kisördön. Badacsonytomaj község határában a kisördön-hegy vasúti megálló körül elterülő remek kilátást nyújtó villatelkek Purgly Pál tulajdonos által (lakik Siófokon) szabad kézből négyzetölenként öt korona átlagárban eladók.

Balatonfenyvesen, Máriatelep szomszédságában, Badacsonnyal szemben eladom 551 négyszögöl kiterjedésű, szép fenyőkkel beültetett telkemet, mely a Balaton homokos partjától alig száz lépésnyire van. A telepre a legszebb fejlődés vár. A déli vasút állomása néhány percnyire van. Nagyon előnyös vétel. *Dr. Eötvényi Nagy Olivér,* kir. jogtanár Kassa.

Viriusz - telepen Szepezden

(Zalamegye)

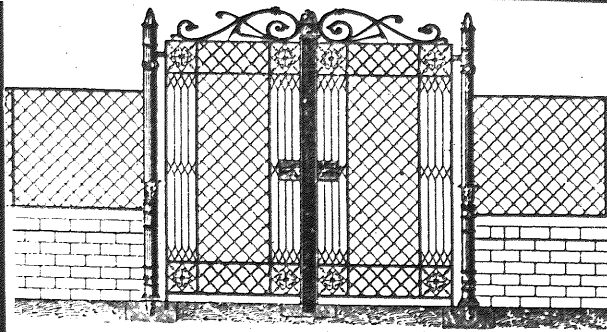
villák szőlővel, vagy szőlő nélkül, úgyszintén parcellázott villatelkek olcsón eladók. A telep a Balaton egyik legszebb és legegészségesebb pontja. Körülveve erdővel, teljesen por- és szunyogmentes. Helyben vasúti, hajó-állomás és postahivatal. — Bővebbet

Viriusz Vincze földbirtokosnál Balatonszepezden.

Eladó uri nyaraló, esetleg bérbeadó. Egy nagy terem, négy nagy szoba, cselédszoba, fürdőszoba, vízvezeték, verandák, terraszok, pinczék. Uri berendezés. Három hold szőlő, vinczellér-lakás, istállók, kocsiszín; ez autószinnek is igen megfelelő. Badacsonyládbiban, a Balaton legszebb partján. Festői kilátás a remek szigligeti öbölre és a csodás szép szigligeti tájra. A Balatontól nyolcz percnyire. Vasúti állomás, posta, távirtda, távbeszélő, orvos, gyógyszertár stb. Bővebb a tulajdonosnál, Ibs Nándornál, Badacsony.

KERÍTÉSEK ÉS KAPUK

kovácsolt vasból és drótfonattal kombinálva, egyszerű és díszes kivitelben, saját védett mintái vagy külön rajzok után készíttetnek

KOLLERICH PÁL ÉS FIAI

császári és királyi udvari szállító cégénél
BUDAPESTEN:
Közp. iroda és mintaraktár: IV., Ferencz József-rakpart 21. sz.

KERTEK

alakítását terv és költségvetés szerint, valamint gyümölcsfák, díszfák, díszbokrok, rózsák szállítását árjegyzék szerint elvállal

Pecz Ármin

kir. udvari műkertész és faiskola-tulajdonos

Budapest, VIII. ker., Hálória-tér 8. szám